

Gemeenteraadsverkiezingen 2026 Harlingen: Cultureel Erfgoed in de verkiezingsprogramma's

Op 18 maart 2026 vinden er verkiezingen voor de gemeenteraad plaats. De Vereniging Oud Harlingen (VOH) heeft in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen de politieke partijen in de gemeente Harlingen opgeroepen om expliciet aandacht te besteden aan het erfgoed in hun verkiezingsprogramma's.

De kiezers geven door te stemmen immers het beleid in ons stadsje voor de komende jaren in handen van de nieuwe raadsleden. Het is dan ook belangrijk om te weten wat politieke partijen voor plannen hebben als het gaat om het cultureel erfgoed in de gemeente Harlingen.

VOH heeft de verkiezingsprogramma's van de acht partijen die aan de gemeenteraadsverkiezingen in Harlingen meedoen doorgelopen en daaruit de passage's waarin de partijen hun standpunten over het Harlinger erfgoed hebben opgenomen verzameld.

Er is voor gekozen om de volledige teksten althans de relevante passage's uit de verkiezingsprogramma's van de politieke partijen op te nemen in dit overzicht. Geen samenvattingen dus omdat dat het gevaar met zich meebrengt dat de nuance verloren gaat en dat er zaken vergeten worden. Per partij wordt ook aangegeven hoe vaak het woord erfgoed en/of monument in het programma voorkomt. Ook is bij elke partij ook een link naar het gehele programma vermeld.

Bij de opsomming is voor de volgorde gekozen van de kieslijst.

Wij hopen dat dit overzicht de inwoners van Harlingen helpt bij het bepalen van de keuze bij de gemeenteraadsverkiezingen.

Partij	Tekst in het verkiezingsprogramma
1. PvdA-Groen Links	<p>Monument: 4 keer aangetroffen Erfgoed: 4 keer aangetroffen.</p> <p>Onder het kopje “Wonen”: <i>“De vele monumenten in de stad horen vooral ook een woonfunctie te behouden.”</i></p> <p>Onder het kopje “Groene economie”: <i>“Natuurlijk zijn we trots op ons buitendijkse erfgoed: de Waddenzee. We volgen de ontwikkelingen daaromheen nauwlettend. Wat ons betreft geen extra zoutwinning, geen extra gaswinning onder het wad.”</i></p> <p>En onder het kopje “Cultuur, kunst, openbare ruimte en erfgoed” is opgenomen: <i>“Cultuur en erfgoed geven kleur aan stad en dorpen. We ondersteunen het behoud van erfgoed, ook maritiem. We zetten in op verduurzaming van monumenten. De samenwerking met de Hein Buismanstichting, de Monumentenstichting en de Vereniging Oud Harlingen zetten we voort.”</i></p> <p>Onder het kopje “Ambtelijke huisvesting”: <i>“We zijn en blijven voorstander van huisvesting van de gemeente op de bestaande locaties. Goed voor de medewerkers, voor de ondernemers in de binnenstad en een goed gebruik van ons monumentale stadhuis.”</i></p> <p>Het hele programma vindt u hier: https://harlingen.pvda.nl/wp-content/uploads/sites/102/2026/01/Partijprogramma-PvdA-GL-2026.pdf</p>
2. Harlinger Belang:	<p>Monument: 0 keer aangetroffen Erfgoed: 0 keer aangetroffen</p> <p>Het hele programma is hier te vinden: https://harlingerbelang.nl/Verkiezingprogrammadedef1.pdf</p>
3. CDA	<p>Monument: 6 keer aangetroffen Erfgoed: 12 keer aangetroffen</p> <p>In de inleiding: <i>“Zorg voor de toekomst (rentmeesterschap): goed omgaan met onze natuur, omgeving en erfgoed.”</i></p> <p>Onder het kopje “Economie, Recreatie en Toerisme”: <i>“Daarnaast zien wij recreatie en toerisme als krachtige motoren voor werkgelegenheid en sociale samenhang. De gemeente Harlingen, met haar unieke ligging aan de Waddenzee, rijke maritieme erfgoed en bruisende evenementen, moet nog beter benut worden als bestemming voor bezoekers én inwoners.”</i></p>

Partij	Tekst in het verkiezingsprogramma
	<p><i>“We willen een onderzoek naar het gebruik van nieuwe technologieën om toeristen nog meer van onze monumentale binnenstad te laten genieten en te vertellen.”</i></p> <p>Onder het kopje “Onderwijs”: <i>“Jongeren in aanraking brengen met erfgoed en musea. Alle basisschoolscholieren bezoeken ten minste twee keer in hun schoolperiode een museum of erfgoedlocatie.”</i></p> <p>In het hoofdstuk “cultuur” wordt aandacht geschonken aan het erfgoed. <i>“Harlingen is een stad vol verhalen. Met haar rijke historie, monumentale panden, eeuwenoude havens en unieke ligging aan de Waddenzee, ademt onze gemeente cultuur. Deze erfenis is niet alleen een bron van trots, maar ook een fundament voor onze identiteit en aantrekkingskracht. ...</i> <i>Cultuur verbindt generaties, versterkt de leefbaarheid in onze dorpen en stad, en trekt bezoekers van buiten aan. Het CDA vindt dat wij zorgvuldig moeten omgaan met dit erfgoed en tegelijk ruimte moeten geven aan nieuwe initiatieven. Monumentenzorg, ondersteuning van lokale verenigingen en aandacht voor kunst en creatieve makers horen daarbij. Zo bouwen we aan een samenleving waarin verleden en toekomst hand in hand gaan, en waarin iedereen kan meedoen en genieten van wat Harlingen cultureel te bieden heeft.</i> ... <i>Hier wil het CDA Harlingen zich voor inzetten:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>CDA zet zich in voor het behoud van het cultureel erfgoed van Harlingen en wil zo het prachtige havenstadje Harlingen behouden de toekomst in loodsens. Het rijke erfgoed, koesteren, beschermen en behouden, zodat inwoners van Harlingen, Midlum en Winaam en de vele toeristen kunnen genieten van onze monumentenstad.</i> • <i>Harlingen heeft veel rijks- en gemeentelijke monumenten. Daarnaast is een groot deel van de binnenstad beschermd stadsgezicht. Deze historische panden bepalen de sfeer van de stad, die zo door de Harlingers en de toeristen wordt gewaardeerd.</i> • <i>Het CDA vindt het belangrijk deze historische panden te behouden. Gemeentelijke monumenten vormen een belangrijk onderdeel van ons cultureel erfgoed. Maar zij moeten wel kunnen worden gebruikt. Isolerende voorzieningen en zonnepanelen moeten dan ook kunnen worden aangebracht. Uiteraard met behoud van de historische waarden. In de uitwerking van de nieuwe Omgevingswet moet dit op een zorgvuldige wijze worden geregeld. Het CDA wil dat er wordt gezocht naar oplossingen voor verduurzaming.</i> • <i>Ook de “recentere” gebouwen kunnen het waard zijn om te behouden. Het CDA wil dan ook dat het potentieel erfgoed uit de periode 1965-1990 (Post 65 erfgoed), maar ook dat uit de wederopbouw periode van na de</i> </p>

Partij	Tekst in het verkiezingsprogramma
	<p><i>Tweede Wereldoorlog, wordt geïnventariseerd en de daarbij geselecteerde gebouwen worden beschermd. Het CDA vindt het vanzelfsprekend dat samen te doen met de bevolking van Harlingen maar ook met de erkende partijen, zoals de Vereniging Oud Harlingen, de Hein Buismanstichting en het Hannemahuis.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Naast het materiële erfgoed, zoals gebouwen, wil het CDA ook het immateriële erfgoed, zoals de Harlinger taal en gebruiken, behouden voor de toekomst.“</i> <p>Het hele verkiezingsprogramma is hier te vinden: https://d2vs36cx04qmpo.cloudfront.net/images/harlingen/CDA-Harlingen-Verkiezingsprogramma-A4.pdf</p>
4. VVD	<p>Monument: 0 keer aangetroffen Erfgoed: 23 keer aangetroffen</p> <p>De term erfgoed is door het hele programma verweven.</p> <p>Zo is bij het speerpunt “Bruisende binnenstad en maritieme beleving” het volgende opgenomen: <i>“Eén sterk merk met app/expeditiepas verbindt maritiem erfgoed, chartervloot en visserij-ervaringen.”</i></p> <p>Bij de missie “Economische Groei en kansen” is onder andere opgenomen: <i>“Sterke maritieme economie via visserij, erfgoed en toerisme – Visserijtransitie praktisch ondersteunen (ligplaatsen, voorzieningen, snelle procedures), maritiem erfgoed/chartervloot versterken en toerisme laten groeien met “Expeditie Harlingen”, spreiding en jaarrond programmering”.</i></p> <p>Onder actie bij “Maritiem erfgoed als motor”: <i>“Behoud en restauratie varende erfgoed versterken identiteit én economie.”</i></p> <p>Als actie bij “Toerisme Spreiden en Verlengen”: <i>“Jaarrond programmering en spreiding naar stad, haven en dorpen voorkomen piekdruk. We verbinden arrangementen (erfgoed, natuur, ambacht) aan evenementen en horeca, zodat bestedingen stijgen en bewoners profiteren.”</i></p> <p>Onder de kop “Projectvouchers & internationale profilering”: <i>“We presenteren Harlingen in maritieme netwerken en beurzen gericht op onze unieke mix van haven, erfgoed en Wadden.”</i></p> <p>Bij de missie “Veiligheid en Leefbaarheid”: <i>“In Harlingen beschermen we bewoners, bezoekers, dieren en ons historisch erfgoed met duidelijke, goed gehandhaafde vuurwerkvrije zones. Geen symboolpolitiek of algemene verboden, maar heldere regels en</i></p>

Partij	Tekst in het verkiezingsprogramma
	<p><i>zichtbare handhaving op plekken waar overlast en risico's het grootst zijn."</i></p> <p>Bij de missie "Wonen en werken in balans" is opgenomen: <i>"Werelderfgoed en historische identiteit". Acties: "Ontwikkeling is welkom, erfgoedwaarden zijn randvoorwaarde. We werken met kwaliteitstoetsen en vroegtijdige afstemming."</i></p> <p>Bij de missie "Een aantrekkelijke en verbonden stad" is onder het kopje "Bescherming modern erfgoed" het volgende over het nieuwe erfgoed gesteld. "Acties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Harlingen heeft niet alleen een prachtige historische binnenstad, maar ook waardevol modern erfgoed uit de wederopbouwperiode en de jaren '60 en '70. Herkenbare gebouwen die het verhaal vertellen van vernieuwing en groei na de oorlog. VVD Harlingen wil dit moderne erfgoed tijdig in beeld brengen en zorgvuldig beschermen: met een actuele inventarisatie, duidelijke selectiecriteria en waar nodig passende (her)bestemming.</i> • <i>Tegelijk blijven we praktisch: verduurzaming, toegankelijkheid en veiligheid moeten mogelijk blijven. We kiezen daarom voor maatwerk—beschermen wat echt bijzonder is, en bij renovatie of vernieuwing sturen op behoud van karakteristieke elementen, zonder onnodige regels of kosten voor bewoners en ondernemers."</i> <p>Het hele programma vindt u hier: https://www.vvd.nl/gemeente-harlingen/nieuws/verkiezingsprogramma-2026-2030/</p>
5. Wad'n Partij	<p>Monument: 0 keer aangetroffen Erfgoed: 0 keer aangetroffen</p> <p>Het hele programma vindt u hier: https://wadnpartij.nl/posts/programma_2026_online/</p>
6. HOOP	<p>Monument: 1 keer aangetroffen Erfgoed: 0 keer aangetroffen</p> <p>Speerpunt 5: <i>"Het behouden van de unieke identiteit van Harlingen, zeehaven met meer dan 500 monumenten (historisch en modern) en zijn eigen taal: 't Harlinges, ons "taaltsje". Zorgdragen dat nieuwe ontwikkelingen dit historisch karakter van de stad en dorpen versterkt in plaats van aantast."</i></p> <p>Het hele programma vindt u hier: https://www.harlingerhoop.nl/programma/speerpunten-2026/</p>
7. D66	<p>In het programma is Monument: 0 keer aangetroffen Erfgoed: 5 keer aangetroffen.</p>

Partij	Tekst in het verkiezingsprogramma
	<p>Onder de kop “Cultuur en cultureel erfgoed” staat het volgende: <i>“Cultureel erfgoed moet een belangrijke bouwsteen zijn in de Omgevingsvisie die momenteel wordt opgesteld voor de gemeente. Daarbij is ook van belang waardevol cultureel erfgoed uit de naoorlogse periode te benoemen en te beschermen. “</i></p> <p>In de toelichting op het verkiezingsprogramma is een hele paragraaf opgenomen over het erfgoed.</p> <p>Monument: 8 keer aangetroffen Erfgoed: 21 keer aangetroffen</p> <p><i>“Erfgoed. De gemeente Harlingen is rijk aan erfgoed en omvat meer dan 500 rijksmonumenten, meer dan 200 gemeentelijke monumenten, 425 beeldbepalende panden, een door het rijk beschermd stadsgezicht, archeologische monumenten in de dorpen Midlum en Wijnaldum en een deel van het Unesco werelderfgoed, de Waddenzee. Cultureel erfgoed is in de gemeente Harlingen een onlosmakelijk deel van de leefomgeving en de culturele geschiedenis, het zorgt voor identiteit en het vertelt ons verhaal. En we zijn er samen verantwoordelijk voor.</i></p> <p><i>D66 zet zich in om het cultureel erfgoed in Harlingen voor de toekomst veilig te stellen. Cultureel erfgoed moet daarom een belangrijke bouwsteen zijn in de Omgevingsvisie die momenteel wordt opgesteld voor de gemeente. Behoud, gebruik en herbestemming van cultureel erfgoed moeten samengaan met de ruimtelijke opgaven waar we in Harlingen voor staan zoals klimaatadaptatie, energietransitie, de woonopgave en een duurzame economie.</i></p> <p><i>De Omgevingsvisie vormt de basis voor het Omgevingsplan waarin een toereikend beschermingsregime (regels voor bouwen en gebruik bijvoorbeeld) voor het culturele erfgoed moet worden opgenomen. Er moet in dit Omgevingsplan wat ons betreft duidelijk worden omschreven wat we willen beschermen en hoe we dat concreet gaan doen. Daarbij is het ook van belang waardevol cultureel erfgoed uit de naoorlogse periode te benoemen en te beschermen. Een toereikend systeem van vergunningverlening, toezicht en handhaving is hierbij noodzakelijk.</i></p> <p><i>Participatie is een belangrijk onderdeel bij het opstellen van de Omgevingsvisie. D66 vindt het heel belangrijk dat tijdens het proces van opstellen goed wordt samengewerkt met bewoners en erfgoedorganisaties. Het inventariseren van het naoorlogse erfgoed zou één van de onderwerpen kunnen zijn voor een Burgerberaad.</i></p>

Partij	Tekst in het verkiezingsprogramma
	<p><i>Eigenaren van rijksmonumenten zijn zelf verantwoordelijk voor het onderhoud, het herstel en de verduurzaming van hun pand. Ze kunnen daarbij gebruik maken van de kennis en de instrumenten die door de Rijksdienst Cultureel Erfgoed zijn ontwikkeld en van de kennis die bij de gemeente aanwezig is. Dat laatste is ook belangrijk voor eigenaren van gemeentelijke monumenten, van beeldbepalende panden en bewoners van het beschermd stadsgezicht. De komende raadsperiode wil D66 dat nader wordt uitgewerkt wat de mogelijkheden zijn om aardgasvrij te wonen in het beschermde stadsgezicht met behoud van de beschermde waarden.</i></p> <p><i>Herbestemming van monumentale panden met behoud van beschermde waarden zal de komende periode een belangrijk onderwerp zijn nu de gemeenteraad heeft gekozen voor nieuwbouw van het gemeentehuis. Nu nadenken over herbestemming kan voorkomen dat na de verhuizing panden leeg komen te staan.”</i></p> <p>Het hele programma en de toelichting vindt u op: https://d66.nl/harlingen/verkiezingsprogramma/verkiezingsprogramma-gr2026-2030/</p>
8. Christen Unie	<p>Monument: 0 keer aangetroffen Erfgoed: 1 keer aangetroffen</p> <p><i>“Wij waarderen het historisch erfgoed in onze binnenstad. Dat moeten we beschermen om het te behouden voor de generaties na ons. Het liefst in zo origineel mogelijke vorm, waarbij er wordt gezocht naar passende mogelijkheden om deze gebouwen toch te kunnen verduurzamen. Dat zal niet samengaan met het maximaliseren van ruimte, er zullen keuzes gemaakt moeten worden.”</i></p> <p>Het hele programma vindt u hier: https://harlingen.christenunie.nl/l/library/download/urn:uuid:83a2f9c5-7d09-4bb9-8138-9915e9718ea0/verkiezingsprogramma+christenunie+gr2026+v1.0+20260218.pdf</p>